

Mededeling aan de raad

Van	:	Burgemeester en wethouders
Datum B&W	:	8 juli 2025
Onderwerp	:	Nationaal programma vitale regio's
Portefeuillehouder	:	Jack Werkman
Domein	:	-

Kennis te nemen van

De stand van zaken omtrent het Nationaal programma vitale regio's (NPVR) van de regio Zuidoost-Fryslân. Eerder bent u geïnformeerd dat deze regio door het rijk is aangewezen tot NPVR-regio (bijlage 1 en 2).

Inleiding

In deze mededeling informeren wij u over het proces dat de komende periode gevolgd gaat worden, uw bijdrage aan dit proces en de financiering hiervan.

Het NPVR in het kort

Het rijk heeft elf regio's aangewezen waar het Nationaal programma vitale regio's gaat lopen. Doel van het NPVR is het verbeteren van de kwaliteit van leven, wonen en werken in de aangewezen regio waarbij er wordt ingezet op een veilige en leefbare regio, een duurzaam en bereikbaar voorzieningenniveau en een gezonde en kansrijke toekomst voor de inwoners. In de bijlage treft u een informatieblad aan over het NPVR zuidoost-Fryslân (bijlage 3).

Kernboodschap

De gemeenten Heerenveen, Ooststellingwerf, Weststellingwerf, Opsterland en Smallingerland werken samen met provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân en het rijk aan een langjarige agenda (Regioplan) voor de komende twintig jaar. Dit Regioplan zal een beschrijving geven van de opgaven in deze regio en een visie op het gebied in 2045. Ook zal het plan een overzicht bevatten op welke wijze er nu al aan deze opgaven wordt gewerkt en waar nog minder op wordt ingezet. Het Regioplan zelf bevat nog geen activiteiten, projecten of programma's en dus ook geen financieringsvraagstuk. Dat volgt in de uitvoeringsagenda's. Per vier jaar wordt er een uitvoeringsagenda opgesteld met daarin de programma's, projecten en activiteiten die bijdragen aan het verbeteren van de kwaliteit van leven, wonen en werken in deze regio en waar we gezamenlijk mee aan de slag gaan. In de uitvoeringsagenda zit dan ook een financieringsvoorstel.

Het proces in zuidoost-Fryslân

Uit onderzoek van Rabobank blijkt dat de regio zuidoost-Fryslân dit jaar op de 3e plaats van Nederland staat voor wat betreft economische groeiverwachting. Zuidoost-Friesland is een gespecialiseerde regio met een relatief sterke industriële basis en een aantrekkelijk leef- en woonklimaat. Deze gunstige omstandigheden willen we de komende jaren verstevigen door in te zetten op de innovatiekracht van onze regio. Daarom hebben we als ambitie dat zuidoost-Fryslân in 2045 is uitgegroeid tot de meest innovatieve regio van Noord-Nederland waar innovatie bijdraagt aan een veilige, leefbare, klimaatbestendige én kansrijke samenleving. Hierbij wil de regio een langjarige agenda voor de komende 20 jaar ontwikkelen met draagvlak vanuit overheden, maar ook maatschappelijke organisaties, natuurorganisaties, onderwijsinstellingen, welzijn, werkgevers en anderen. Tussen september en december worden daarom een aantal sessies georganiseerd om input op te halen voor het Regioplan waarbij vanaf de start ook maatschappelijke organisaties én jongeren meepraten.

Vervolg

Uw bijdrage aan het proces

U wordt als volksvertegenwoordiger op verschillende momenten betrokken bij de totstandkoming van het plan voor deze regio.

1. We organiseren een volksvertegenwoordigersbijeenkomst om input op te halen voor het plan. Hierbij vragen we u om mee te denken hoe innovatie kan bijdragen aan de brede welvaart en om de opgaven voor deze regio te prioriteren.
➔ Om alvast te noteren: 30 oktober 2025, 19.30-22.00 uur.
2. We organiseren een bestuurlijke conferentie waar u van harte bij wordt uitgenodigd als start van de langjarige samenwerking in en voor deze regio.
➔ Om alvast te noteren: 20 november 2025, middag.
3. En tot slot is het regioplan dit najaar gereed en komt deze in uw vergadering aan de orde voor besluitvorming.
➔ In afstemming met de agendacommissie wordt dit voorstel geagendeerd.

Financiering

Vanuit het rijk worden procesmiddelen beschikbaar gesteld voor het opstellen van het Regioplan en het opstellen van de 1e uitvoeringsagenda. Het gaat om jaarlijks 350.000 euro voor de komende drie jaren. Het gaat hierbij enkel om procesmiddelen voor de visievorming en planvorming, niet om uitvoeringsmiddelen. Het NPVR is dan ook vooral gericht op het anders samenwerken met elkaar en is geen aanpak gericht op het verkrijgen van cofinanciering voor projecten. Wel werkt het rijk, samen met de regio, aan verbetering van de beleids- en investeringslogica zodat rijksmiddelen beter aansluiten op de behoefte van de regio en bestaande rijksmiddelen ingezet kunnen worden voor uitvoering van het NPVR.

In de eerste uitvoeringsagenda zal dan ook een antwoord moeten komen op de wijze waarop de programma's, projecten en activiteiten gefinancierd gaan worden. Onderzocht moet worden welke financiering er (vanuit de verschillende overheden) nu al bestaat voor de thema's die worden opgenomen en of die hiervoor ingezet kunnen worden. Ook zijn er eventueel subsidiemogelijkheden vanuit het rijk of de E.U.

Verhouding NPVR tot bestaande visies en beleidsdocumenten

We begrijpen dat het soms een uitdaging is om het overzicht te behouden over de veelheid aan visies en beleidsdocumenten. Daarom lichten we graag toe hoe het NPVR zich verhoudt tot onze bestaande beleidskaders.

Het NPVR is een strategisch samenwerkingsverband tussen het Rijk en onze regio. Hierin werken rijksoverheid, gemeenten, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties samen aan het versterken van de brede welvaart. Het Regioplan dat hieruit voortkomt is nog in ontwikkeling. Ooststellingwerf levert hieraan een actieve bijdrage, zodat onze lokale ambities en opgaven daarin goed worden meegenomen. Het Regioplan heeft een breder, regionaal karakter en richt zich op opgaven die de grenzen van afzonderlijke gemeenten overstijgen. Daarmee verschilt het van onze lokale beleidsdocumenten, zoals de Toekomstvisie, die specifiek richting geeft aan de ontwikkeling van Ooststellingwerf. Het is de verwachting dat het Regioplan een belangrijke bijdrage zal leveren aan de regionale koers. Binnen Ooststellingwerf volgen we deze ontwikkeling dan ook met aandacht.

Tot slot

Wanneer u nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met programmamanager van het NPVR, zuidoost-Fryslân, Trientsje van der Meer via t.vandermeer@owo-gemeenten.nl.

Bijlagen

1. Mededeling aan de raad NPVR januari 2025
2. Rapport Elke regio telt
3. Introductie NPVR zuidoost-Fryslân

